

Mars
1965

Januar
— 1970

MĚSTSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

IV.
ABONENTNÍ
KONCERT

STŘEDA 6. LEDNA 1965 v 19.30 HODIN
KONCERTNÍ SÁL CASINA

"Spemningens land"
i Tsjekkoslovakia 6. mars 1965

MĚSTSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

ŘEDITELSTVÍ: CASINO - TELEFON 2567

SBČS CHEB ČÍS. ÚČTU 752-353

Č. j.:

Věc:

Mariánské Lázně 6. III. 1965.

Mr. Knut Nystedt

Sekretář

of the Organist Association

Torshov Church

Oslo.

Sehr geehrter Meister !

Beiliegend sende ich Ihnen das Programm des Konzerts,
in welchem Ihre sinfonische Fantasie Spemningens Land
aufgeführt wurde. Sie hat bei dem Publikum grossen Erfolg
gewonnen. Es würde mich sehr freuen, wenn Sie mir Ihre anderen
Werke empfehlen könnten .

Mit herzlichsten Grüssen

Ihr

Miloslav Bervíd

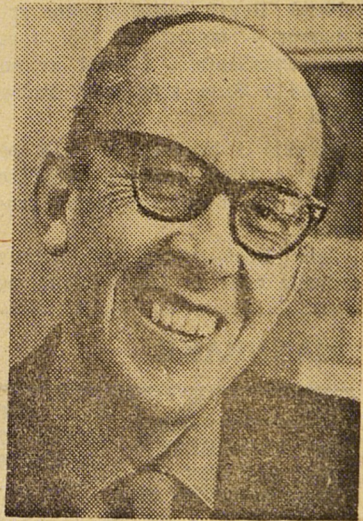
Direktor MSO

Jubileums- konsert på seks språk

Det må man unektelig ha lov til å kalle variert: Et konsertprogram som spenner over 450 år. Det er Det Norske Solistkor som markerer 15-års jubileet med så store variasjoner i Aulaen søndag. Korets stifter og leder gjennom alle år er organisten, komponisten og dirigenten Knut Nystedt, som bestandig har hatt som mål at man ikke skal låse seg fast i noen bestemt retning, men fremføre musikk fra alle epoker, frem til dagens eksperimentelle. Ved denne spesielle anledning, fra Clement Janequin's *La guerre* (Slaget ved Marignan), komponert omkring år 1500, til *Graven ved Akr Caar, Egypt* (som ble skrevet av den finske komponisten Bengt Johansson så sent som ifjor. En uroppførelse får vi også høre, David Monrad Johansen's *På gravbakken* vart dette songi, fra Den burtkomne Faderen av Arne Garborg. En gravsalmé.

Konserten innledes med Monteverdi's *«La meg dø»*, og vi spør Nystedt om han akter å servere bare triste saker.

— Så langt ifra, det er mye lett og muntert innimellom. F. eks. Sparre Olsen's *Trondansens* til tekst av Olav Aukrust, som går i et forrykende tempo og er temmelig halsbrekkende, tekstlig sett. Ellers synger vi på ikke mindre enn seks språk, tysk, engelsk, fransk, italiensk, russisk og norsk. Til den finske komposisjonen (som synges på engelsk) skjenket Sibeliusakademiet hele notematerialet gratis og franko, og slikt er selvsagt hyggelig. Verket er meget krevende, og solist er en

Det Norske Solistkors dynamiske leder gjennom 15 år, Knut Nystedt.

meget lovende barytonsanger, Asbjørn Hansli, som faktisk får sin debut her.

Andre komponister representert ved jubileumskonserthen er Haydn, William Walton, Maurice Ravel og Thorvald Lammers, så bredden skal såviss ingen klage over. Nystedt stiller nå som før de største krav til sine sangere, samtlige kormedlemmer må avlegge nye prøver hvert bidige år før de får fortsette. Det Norske Solistkor har turnert i alle de nordiske land, Tyskland, Frankrike og De forenede stater. Det har lenge vært arbeidet med planer om en tur til Sovjet-Unionen, men de røk. Til høsten drar koret istedet til Italia.

Korets kvinnelige medlemmer trer frem på Aula-podiet i splitter nye kjoler. Fotside, i vinrød fløyel. Herrene holder seg tradisjonelt til kjole og hvitt.

Liv

mon. p.

Det Norske Solistkor
15 - års jubileum
14. mars 1965

Det norske
Solistkor

Dirigent: Knut Nystedt

15 års jubileum

Universitetets Aula, 14. mars 1965 kl. 20.00

Solistkorets jubileumskon- sert på 6 språk

**Søndagens repertoar
hentet — til og med fra
egyptisk gravkammer**

Knut Nystedt er mester i å skaffe sitt kjære solistkor krevende, originale og fristende oppgaver, han sørger også for at koret gjennomfører oppgavene til kritikernes og tilhørernes begeistring. Det har han gjort i 15 år og programmet til søndagens jubileumskoncert i Aulaen er absolutt jubilanten verdig. Det er komposisjoner som spenner over 450 år, det synges på 6 forskjellige språk, til og med på russisk. Og da finner vi faktisk ikke Sverige, hovedleverandør av korlitteratur, representert et eneste sted i programmet.

Det norske Solistkor innleder med fire gamle ting, «Slaget ved Madrigan» er således komponert av Clément Janequin, født så tidlig som i 1475. Det er patina også over navn som Claudio Monteverdi, Horatio Vecchi og Jacques Arcadelt, alle komponister av det 15. århundre. Joseph Haydn er representert med to sanger og Sjebalins «Vintervegen» synges altså på russisk — koret har hatt russisk språkkonsulent, forteller Nystedt. — Vi synger også en helt ny og temmelig nifs ting, komponert i fjor av finnen Bengt Johansson. Verket

heter «Graven ved Akr Caar», det er bare framført en gang tidligere og jeg ble meget begeistret for det da jeg hørte det i Helsingfors. Men det er uhyggelige saker, det foregår i et gravkammer i Egypt hvor en herre samtaler med sitt balsamerte legeme. Verket er meget krevende og vi har overlatt en stor oppgave til den 20-årige barytonsolisten Asbjørn Hansli, en lovende sanger. Programmet omfatter også 4 folkeviser, samt en komposisjon tilegnet Solistkoret av David Monrad Johansen. Dette blir en uroppførelse og teksten er fra Garborgs «Den burtkomne Faderen». Konserten avsluttes med «Trono-dansen» av Sparre Olsen til tekst av Olav Aukrust.

— Solistkoret har nådd meget langt?

— Ja det er blitt noen meter noter vi har øvd oss gjennom på disse årene, fra renessanse og barokk til moderne musikk. Vi synger jo alt, fra mer profane ting til kirkemusikk, folkeviser og negro spirituals. Når vi når såpass gode resultater så skyldes dette også sangerne som er meget interesserte og fantastisk flinke til å møte til øvelser. Vi har folk som kommer inn fra Hønefoss og Drøbak, Asker og Bærum én og to ganger i uka. Det er medlemmer som har vært med helt fra starten av. Solistkoret setter ellers sterke krav til nye medlemmer, det kreves utdannelse i sang og alle kor-medlemmer må hvert år gjennomgå en stemmeprøve og vise seg verdig til å fortsette. Medlemstallet holdes på 35—40, alderen svinger fra 19 til 55 år.

— Planer etter søndagens konsert?

— Vi forhandler med Utenriksdepartementet om en Itallatur til høsten og håper den går i orden. Det norske Solistkor har hatt flere hyggelige og vellykte turneer, vi har vært i de nordiske land, i Tyskland, Frankrike og USA, sier Nystedt som har vært korets dirigent helt fra starten av. **jem.**

Han gir sangerne hjemmeleks

Det Norske Solistkor har
gjennomført sin 15 års konsert
i Universitetets Aula

Sanger i navnet at Det Norske Solistkor må være noe annet enn det vanlige. Her er det ikke snakk om noen sang-
ing i vanlig forstand, for hvert enkelt medlem må
grundig skolert, og når som helst parat til å ta
ke oppgaver. Dirigenten Knut Nystedt krever
meget av sine tropper, men han har ingen pro-
blem med rekrutteringen. Det er skarp konkurranse
assene i det unge, men allerede vidt anerkjente
men ingen må tro at man er sikret evig medlem-
om man først er blitt godkjent. Hvert år avholder
et stemmeprøve, hvor hver enkelt sanger og san-
ge blir testet. Har stemmen tapt seg, må den er-
statte, og det har vært endel utskiftning i koret siden
for 15 år siden. Og man må kunne sine saker i
Det Norske Solistkor. Sangerne må øve grundig hjemme,
prøvene hender det ofte at Nystedt ber en eller
demonstrere at leksen er lært.

Det harde arbeidet har gitt re-
sultater. Det Norske Solistkor
har fått glimrende presse både i
inn- og utland, og Nystedt må
selv innrømme at fremgangen
har vært merkbar.

— Men et kor blir man aldri
ferdig med, sier han i en sam-
tale med DT og BB. — Stadig
dukker nye problemer opp, og
selv om vi utvilsomt har nådd en
viss standard, kan vi komme me-
get lengre. Detaljene i korsan-
gens irrganger er uendelig man-
ge, og det er alltid nok av opp-
gaver å ta fatt på. Hovedsaken
er at man har interesserte san-
gere å «hanskes med», og jeg er
fullt ut på det rene med at det
er sangerens enestående interesse
som har brakt Det Norske Solist-
kor dit det er i dag.

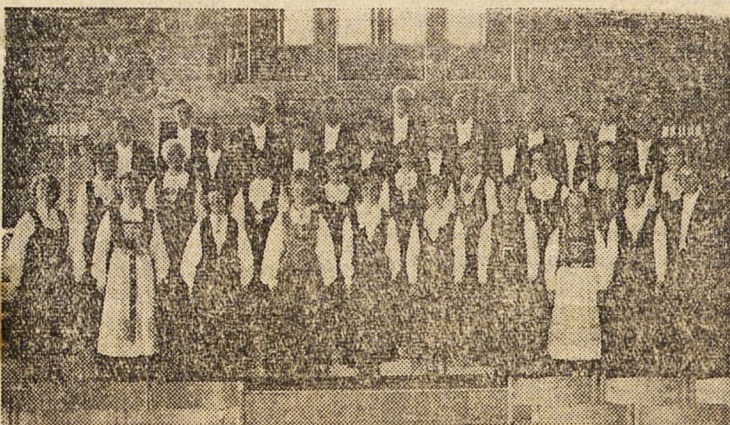
Det er medlemmer som knapt
har sløffet en eneste prøve på 15
år, og som reiser fra Hønefoss,
Drøbak, Ski, Asker og Bærum til
de ukentlige prøvene. I det siste
har vi hatt tre prøver i uken med
henblikk på jubileumskonserten,
og gruppene er alltid fulltallige.

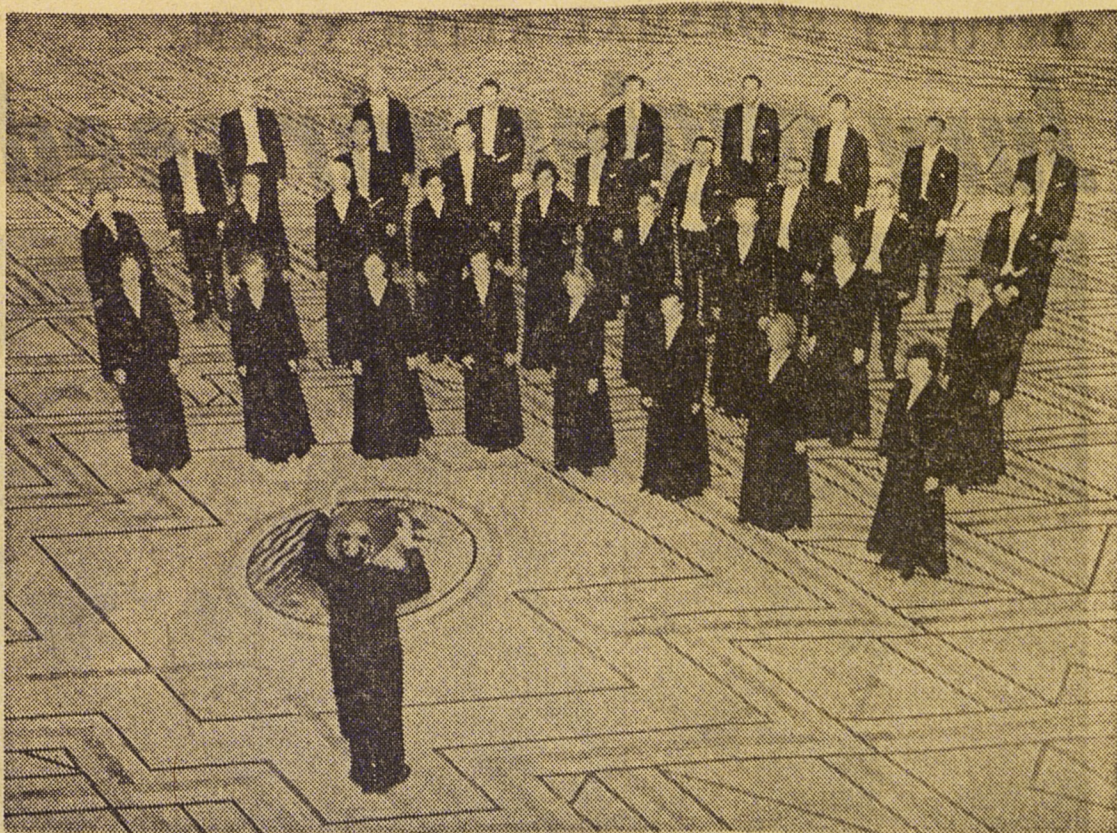
— Slikt er vel enestående i
Norge, kan vi komme til å opp-
leve at det blir en vanlig fore-
teelse?

— Ikke hvis det ikke skjer en
radikal omlegging med hensyn til
kormiljøet i skolen. Jeg hadde
fornøyelsen av å dirigere skole-
kor i USA i november i fjor, og
jeg må si det var en opplevelse.
Et kor på 60 20-åringers sang rett

Det Norske Solistkor har hatt
gleden av å synge inn Eivind
Grovens «Margjit Hjukse», ver-
dens eneste komposisjon for
hardingfele og blandet kor, sier
den dynamiske komponisten, di-
rigenten og organisten Knut
Nystedt. Til høyre Det Norske
Solistkor.

Solistkorets jubileumskon- sert på 6 språk

**Søndagens repertoar
hentet — til og med fra
egyptisk gravkammer**

Knut Nystedt er mester i å skaffe sitt kjære solistkor krevende, originale og fristende oppgaver, han sørger også for at koret gjennomfører oppgavene til kritikernes og tilhørernes begeistring. Det har han gjort i 15 år og programmet til søndagens jubileumskoncert i Aulaen er absolutt jubilanten verdig. Det er komposisjoner som spenner over 450 år, det synges på 6 forskjellige språk, til og med på russisk. Og da finner vi faktisk ikke Sverige, hovedleverandør av korlitteratur, representert et eneste sted i programmet.

Det norske Solistkor innleder med fire gamle ting, «Slaget ved Madrigan» er således komponert av Clément Janequin, født så tidlig som i 1475. Det er patina i også over navn som Claudio Monteverdi, Horatio Vecchi og Jacques Arcadelt, alle komponister av det 15. århundre. Joseph Haydn er representert med to sanger og Sjebalins «Vintervegen» synges altså på russisk — koret har hatt russisk språkkonsulent, forteller Nystedt. — Vi synger også en helt ny og temmelig nifs ting, komponert i fjor av finnen Bengt Johansson. Verket

heter «Graven ved Akr-Caar», det er bare framført en gang tidligere og jeg ble meget begeistret for det da jeg hørte det i Helsingfors. Men det er uhyggelige saker, det foregår i et gravkammer i Egypt hvor en herre samtaler med sitt balsamerende legeme. Verket er meget krevende og vi har overlatt en stor oppgave til den 20-årige barytonsolisten Ashjørn Hansli, en lovende sanger. Programmet omfatter også 4 folkeviser, samt en komposisjon tilegnet Solistkoret av David Monrad Johansen. Dette blir en uroppførelse og teksten er fra Garborgs «Den burtkomne Faderen». Konserten avsluttes med «Trono-dansen» av Sparre Olsen til tekst av Olav Aukrust.

— Solistkoret har nådd meget langt?

— Ja det er blitt noen meter noter vi har øvd oss gjennom på disse årene, fra renessanse og barokk til moderne musikk. Vi synger jo alt, fra mer profane ting til kirkemusikk, folkeviser og negro spirituals. Når vi når såpass gode resultater så skyldes dette også sangerne som er meget interesserte og fantastisk flinke til å møte til øvelser. Vi har folk som kommer inn fra Hønefoss og Drøbak, Asker og Bærum én og to ganger i uka. Det er medlemmer som har vært med helt fra starten av. Solistkoret setter ellers sterke krav til nye medlemmer, det kreves utdannelse i sang og alle kor-medlemmer må hvert år gjennomgå en stemmeprobe og vise seg verdig til å fortsette. Medlemstallet holdes på 35—40, alderen svinger fra 19 til 55 år.

— Planer etter søndagens konsert?

— Vi forhandler med Utenriksdepartementet om en Italia-tur til høsten og håper den går i orden. Det norske Solistkor har hatt flere hyggelige og vellykte turneer, vi har vært i de nordiske land, i Tyskland, Frankrike og USA, sier Nystedt som har vært korets dirigent helt fra starten av. **jern.**

Han gir sangerne hjemmeleks

Det Norske Solistkor har imorgen sin 15 års konsert i Universitetets Aula

Det ligger i navnet at Det Norske Solistkor må være noe utenom det vanlige. Her er det ikke snakk om noen sangforening i vanlig forstand, for hvert enkelt medlem må være grundig skolert, og når som helst parat til å ta solistiske oppgaver. Dirigenten Knut Nystedt krever svært meget av sine tropper, men han har ingen problemer med rekrutteringen. Det er skarp konkurranse om plassene i det unge, men allerede vidt anerkjente koret, men ingen må tro at man er sikret evig medlemskap om man først er blitt godkjent. Hvert år avholder Nystedt stemmeprøver, hvor hver enkelt sanger og sangerinne blir testet. Har stemmen tapt seg, må den erstattes, og det har vært endel utskiftning i koret siden starten for 15 år siden. Og man må kunne sine saker i Det Norske Solistkor. Sangerne må øve grundig hjemme, og på prøvene hender det ofte at Nystedt ber en eller annen demonstrere at leksen er lært.

Det harde arbeidet har gitt resultater. Det Norske Solistkor har fått glimrende presse både i inn- og utland, og Nystedt må selv innrømme at fremgangen har vært merkbar.

— Men et kor blir man aldri ferdig med, sier han i en samtale med DT og BB. — Stadig dukker nye problemer opp, og selv om vi utvilsomt har nådd en viss standard, kan vi komme meget lengre. Detaljene i korsangens irrganger er uendelig mange, og det er alltid nok av oppgaver å ta fatt på. Hovedsaken er at man har interesserte sangere å «hanskes med», og jeg er fullt ut på det rene med at det er sangerens enestående interesse som har bragt Det Norske Solistkor dit det er i dag.

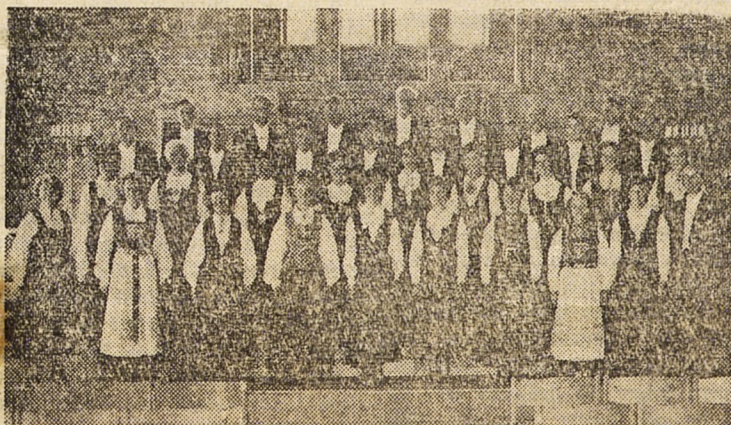
Det er medlemmer som knapt har sløffet en eneste prøve på 15 år, og som reiser fra Hønefoss, Drøbak, Ski, Asker og Bærum til de ukentlige prøvene. I det siste har vi hatt tre prøver i uken med henblikk på jubileumskonserten, og gruppene er alltid fulltallige.

— Slikt er vel enestående i Norge, kan vi komme til å oppleve at det blir en vanlig foreteelse?

— Ikke hvis det ikke skjer en radikal omlegging med hensyn til kormiljøet i skolen. Jeg hadde fornøyelsen av å dirigere skolekor i USA i november i fjor, og jeg må si det var en opplevelse. Et kor på 60 20-åringers sang rett

Det Norske Solistkor har hatt gleden av å synge inn Eivind Grovens «Margjit Hjukse», verdens eneste komposisjon for hardingfele og blandet kor, sier den dynamiske komponisten, dirigenten og organisten Knut Nystedt. Til høyre Det Norske Solistkor.

fra bladet, og så klokkerent at det var en fryd. Men i USA er korsangen en del av skolelivet. Vi må få øynene opp for hva det betyr for unge mennesker å føle samholdet i et kor — vi må forsøke å få opp et miljø.

Det går uten tvil mange skjulte talenter omkring hos oss, men vi kan ikke forlange at de skal kjempe seg fram selv. De må engasjeres, og gis muligheter til å bli «oppdaget». Det finnes ikke en skoleelev i USA som ikke blir tatt hånd om på beste måte hvis vedkommende viser anlegg for sang eller musikk.

Et lyspunkt er musikklinjenes kor, som kan bli helt bestemmende for musikalske talenter utvikling. Det betyr noe for en musikkinteressert ungdom å kunne delta i oppførelsen av kreven- de verk, og jeg kan glede meg over flere unge sangere og sangerinner i Solistkoret. Det er klart at det er en god skole for unge musikkstuderende å være i et kor hvor man går grundig til verks.

— Ved jubileumskonserter har dere et program som spenner over 450 år, og dere synger på seks sprog. Har De noen kommentarer om korrepertoaret i sin almindelighet.

— Man har altfor lett for å henge seg opp i gamle travere. Det finnes en rekke norske verk som fortjener en bedre skjebne enn å støve bort i arkivene, og korene rundt om burde sette litt inn på å få trukket dette repertoaret fram i lyset. Og i renessansens komposisjoner, som etterhvert blir tilgjengelig for enhver, har vi en uvurderlig gullgrube. Det finnes intrikate ting i denne litteraturen, men også ytterst enkle og charmerende komposisjoner som ethvert kor kan påta seg uten vanskelighet. Det gjelder bare å få fram artistiet i denne musikken, som mange tror er håpløst gammelmodig, men som tvert om sprudler av liv.

H - k.

Norsk Solistkor under en opptreden i Håkonshallen ved Festsplene i Bergen.

Solistkoret jubilerer

— Man har slett ikke sikret seg en plass for bestandig når man er kommet inn i Norsk Solistkor, forteller komponisten Knut Nystedt som er korets faste dirigent og kunstneriske leder. — Hvert år må sangerne gjennomgå en kontroll-eksamen for å kunne fortsette i koret. Og dette er ikke bare en formsak. Man kan godt risikere å måtte slutte. Det er bare de kunstneriske hensyn som kan spille en rolle hvis vi skal kunne holde internasjonale mål.

Norsk Solistkor feirer 15-års jubileum i år, og begivenheten markeres med en festkonsert i Aulaen søndag. Helt siden starten har korets medlemstall ligget på mellom 35 og 40. Knut Nystedt vil hverken ha flere eller færre med i dette elite-chor. — Og gjennom årenes løp har han forsøkt å skjerpe kravene til hver enkelt stemme, slik at koret blir et smidig instrument under hans taktstokk.

— Jeg legger stor vekt på musikkallsidighet, forteller Knut Nystedt videre, — konserten søndag spenner over 450 år. Denne allsidigheten er av stor betydning især når det gjelder moderne korsang, hvor det så ofte benyttes flere sang- og kor-teknikker i en og samme komposisjon. I et av verkene vi skal synge søndag, Bengt Johanssons «Graven ved Akr Caar», er det for eksempel både talekor og hvissing — foruten «cluster»-akkorder av ti toner med en halv-tones differanse!

Knut Nystedt forteller at en meget viktig side av hans arbeide nettopp består i å lese gjennom, høre båndopptak og besøke musikkongresser for å holde seg à jour med det som skjer i moderne musikk. Det er adskillige nordiske verk som har fått sin uroppførelse i Norsk Solistkors regi — søndag får publikum oppleve en førstegangs oppførelse av David Monrad Johanssens verk over Arne Garborgs «Den burtkomne Faderen».

At Solistkoret virkelig har vunnet en stadfestet posisjon i vårt musikkliv kan vel ikke betviles. Det har allerede vært på en konsertturné i USA i 1960, og til høsten skal koret antageligvis på en fjorten dagers turné til Italia og Tyskland. Koret har også fått en innbydelse til Russland — men foreløpig ser det ut som om den reisen skal utsettes et par år.

Noen jubileumsønsker?

— Økede bevilgninger fra myndighetene.

Vi har hatt 5000 kroner årlig fra stat og kommune i over ti år nu. Jeg synes at innsatsen er øket, pengeverdien minsket, og at vi fortjener å få vår økonomiske støtte revurdert hos myndighetene, sier Nystedt.

Norsk elitekor jubilerer

Det er vederkvegende å høre et kor som synger så rent og kultivert som Det Norske Solistkor. Under sin dyktige og energiske dirigent Knut Nystedt møtte det ved sin 15-årsjubileumskonsert i Aulaen i går som alltid ellers forberedt og sammensveiset. Dette koret har gjennom de 15 år det har eksistert løst mange vanskelige oppgaver på en fremragende måte, ikke minst når det gjelder vår egen tids musikk. Som musikalsk ambassadør i utlandet har det også feiret mange triumfer.

Knut Nystedt er en ypperlig korleder. Med stor kunnen og kunstnerisk alvor tar han fatt på oppgaver av alle slag, går aldri på akkord med noe og avdekker de forskjellige partiturer deres egenart. Programmet i går var avvekslingsrikt, vel avbalansert og fint satt opp. Konserten ble innledet med Monteverdis *Lasciate mi morire* og fortsatte med komposisjoner av Vecchi, Arcadelt og Jannequin, alle renessansekompionister. Med stor fleksibilitet og musikalsk innforlivelse tok dirigent og kor oss med inn i dette fine stoffet. Og hvor virkningsfullt ble ikke Haydns *Die Beredsamkeit* og *Die Harmonie in der Ehe* sunget, med den presisjon og renhet som her er så viktig.

Sjebalins *Vintervegen*, sunget på russisk, Waltons *Where does the uttered music go?* og Ravel's *Trois chansons* viste også til fulle hvilke ressurser dette koret råder over. Solistiske oppgaver ble fint turnert, og dirigenten holdt hele tida alle tråder fast i sin hånd.

Etter pausen fikk vi nordisk musikk, med hovedvekten lagt på den norske. En norsk uroppførelse kom også virkningsfullt inn i bildet. Bengt Johanssons *The Tomb at Akr Caar* (Graven ved Akr Caar, Egypt) til tekst av Ezra Pound, var et betydelig verk. Denne finske komponisten opererer med hviskelyder, clustervirkninger, talekor og solistisk resitasjon, og viser hvilke enorme fordeler den moderne komposisjonsteknikk besitter. Det er en uhyre fin komposisjon, åndfull og nobel. Solisten Asbjørn Hansli's fine baryton klang utmerket, men ikke bare det. Hansli trengte virkelig inn i dette stoffet og ble fordelaktig støttet av dirigent og kor, hvis ytelser lå på det høyeste plan.

Med Turid Bergene Jacobsen, Britt Furuseth og Asbjørn Hansli som utmerkede solister kom så Thorvald Lammers' fire norske folkeviser, glimrende sunget.

Et fint inntrykk gjorde uroppførelsen av David Monrad Johanssens *På gravbakken* vart dette songi, til tekst av Arne Garborg. Komponistens kresne melodikk og klangsans har her resultert i et stykke edel musikk, fint avstemt etter teksten og med et dypt og ekte uttrykksbehov som bakgrunn. Komponisten måtte opp på podiet og takke for applausen.

Koret sang til slutt Sparre Olsens *Tronodansen* til tekst av Olav Aukurst. Det visste også å ta hånd om poengene i denne vel-skrevne komposisjon.

Aulaen var godt besatt og begeistring stor. Publikum var fullt klar over at vi her har med et elitekor å gjøre, hvis betydning

Imponerende jubileumskonsert

I løpet av 15 år har Det norske Solistkor under Knut Nysteds ledelse gitt en imponerende rekke av konserter både i inn- og utland, og den konserten som markerte selve jubileet, kan stå som eksempel på dirigentens ubøyelige kvalitetskrav. Som så mange ganger før ble gårsdagens konsert en stor kunstnerisk seier, og — som så mange ganger før — viste koret både sitt ansvar og sin forståelse for samtidens musikk.

Jeg vil således karakterisere oppførelsen av den finske komponisten Bengt Johanssons verk «Graven ved Akr Caar» (til tekst av Ezra Pound) som oppsiktsvekkende — ikke bare fordi et norsk kor tar på seg en så enorm oppgave, men først og fremst fordi Knut Nystedt og koret ga verket en storartet utførelse som virket umiddelbaart engasjerende. Når verket sto så sterkt, skyldes det ikke minst den unge barytonen Asbjørn Hansli som gjenga solopartiet rikt nyansert og med ekte innlevelse i stoffet. Det er ikke ofte ny musikk vinner slik gjenklang hos publikum!

Jubileumsprogrammet spente over

ca. 450 år, og det er både nytteløst og unødvendig å gå i detaljer. Men to norske verker skal nevnes: David Monrad Johanssens «På gravbakken vart dette songi» (til Garborgs tekst) som ble uroppført for anledningen er et renselig verk med kresne virkemidler som gjør et sterkt inntrykk, men som muligens blir litt ensidig i det lange løp. Også Sparre Olsens «Tronodansen» (tekst Olav Aukrust) klinger godt og medrivende, selv om den i høy grad bygger på kjent grunn.

I kveldens løp hørte vi fine solo-innslag av flere av korets medlemmer som alle bidro til suksessen. Men hva var hensikten med den selsomme stokkingen av stemmene i siste avdeling?

Det var gledelig godt hus igår. Applausen var stor og vel fortjent og utløste en serie av ekstranummer.

Tor Brevik.

1149 p. 15/3 65

og innsats i norsk musikkliv er meget stor. Det ble da også ekstranummer på ekstranummer.

Fin Mortensen.

Ypperlig korsang

Det norske Solistkor har gjort seg meget fordelaktig bemerket gjennom mange og særdeles gode konserter.

Konserten i Universitetets Aula i går kveld markerte at koret og dets dyktige dirigent Knut Nystedt har virket i 15 år.

I denne anledning hadde Knut Nystedt satt opp et ganske omfattende og rikt variert program med utsøkte og bemerkelsesverdige gode komposisjoner.

Koret gjorde det helt klart fra begynnelsen av at det behersker den klassiske stil gjennom tolking av verker som Monteverdis «Lasciate mi morire», Vecchis «So ben mi ch'a bon tempo», Janequins «La guerre», samt Haydns «Die Harmonie in der Ehe» for å nevne noen av de mange verk som sto på programmet.

Videre fikk man høre Sjelabins «Vintervegen», Waltons meget krevende «Where does the uttered music go?», Ravels «Trois Chansons» og den finske komponisten Bengt Johannsons egenartede og klanglig meget krevende «The Tomb at Akre Caar».

Bedre enn de nevnte verker ble utført av koret og dets solister, kan det vel neppe gjøres. Det var stil, form og noe overbevisende og fortellende over fremførelsen av hver enkelt sang. Koret sang lett, luftig, med humør og fantasi, og

viste også evnen til å forme de mer tungtveiende komposisjoner med bredde og tyngde.

En norsk avdeling avsluttet programmet. Det omfattet fire norske folkeviser i Thorvald Lammers bearbeidelse, en uroppførelse av Monrad Johansens «På gravbakken var dette songi» etter tekst av Arne Garborgs «Den burtkomne faderen». En vakker og følsom komposisjon som klang meget godt. Komponisten måtte fram og ta imot publikums hjertelige bifall.

Den vellykte konserten ble avsluttet med Sparre Olsens «Tronodansen», tekst Olav Aukrust.

Konserten var meget godt besøkt, og publikum hyllet dirigent, solister og kor på det aller hjerteligste.

Etter endt konsert ble dirigenten overrakt blomster og så fulgte ekstranummere.

Erling Westher.

Oct. 11. 15/3-65

Virtuos korsang

Det norske Solistkor kunne neppe feire sitt 15 års jubileum på en verdigere måte enn ved gårsdagens Aulakonsert. Knut Nystedts nitide og planmessige arbeid med dette elitekoret fra grunnleggelsen og til i dag kan ikke annet enn betegnes som storartet, hans evne til å få det maksimale ut av sangerne på en så tilsynelatende enkel og selvfølgelig måte. Men hvilke langvarige forberedelser og hvilken omhu i hegningen om detaljer må det ikke ligge bak innstuderingen av et program som gårsdagens! Det fundament av teknisk sikkerhet som er skapt, gir grobunnen, og sangerens så sterkt folbare glede av å synge gir inspirasjonen, og resultatet er høyverdig kunst.

Korets tradisjoner tro var det satt opp et variert program som i høy grad påkalte ens interesse. Første avdelings madrigaler og 1500-talls chansons fra Monteverdis «Lamento d'Ariane» og til Jannequins «la Guerre» ga koret rik anledning til å briljere med både fornem klang og klargjøring av linjespillet i det polyfone vev. To festlige Haydn-sanger som var hentet fram, ble fulgt av Sjelabins stemningsfylte «Vintervegen» (sunget på russisk) og Ravels «Trois chansons», alt fremført med ut-

søkt delikate virkninger på løpende bånd.

To større komposisjoner til engelske tekster (John Masefields «Where does the uttered muse go?» og Ezra Pounds «The tomb at Akre Caar»), tonesatt av respektivt William Walton og finnen Bengt Johannsson, var prektige representanter for nyere korlitteratur. Spesielt det finske verket etterlot et sterkt og eiendommelig inntrykk i en suverent gjennomarbeidet utførelse, der barytonen Asbjørn Hansli sang og deklamerte solopartiet med bemerkelsesverdig dyktighet og innlevelse.

Konserten ble så rundet av med praktfulle gjengivelser av norske komposisjoner, fire folkeviser av Lammers, Monrad Johansens «På gravbakken var dette songi» (Garborg) og Sparre Olsens «Tronodansen» (Aukrust). Monrad Johansens verk var en uroppførelse, men viste dessverre ikke komponisten fra hans sterkeste side. Mer personlig virket Sparre Olsens fantasifulle komposisjon, som var en nyhet for undertegnede.

Koret kvitterte for hjertelig bifall med en rekke ekstranumre.

Dag Schjelderup-Ebbe.

U. G. 15/3 65

Fin norsk kor-sang

Det Norske Solistkor står i særklasse. Litt etter litt er det gått opp for publikum at korsang kan være kunst, og den erkjennelse kan i første rekke Knut Nystedt og hans solistkor takkes for. Sandelig var ikke Aulaen så godt som utsolgt ved korets 15-års jubileumskonsert igår. Sangkor — som ellers pleier å trekke bare ti—tyve mennesker!

Solistkorets programmer har ofte vært litt spraglede, og så også denne gang. Men jubilee er kanskje til for å demonstrere allsidighet og slikt. Man gikk gjennom hele verdenslitteraturen, så å si, — fra fransk og italiensk 1500-tall over Haydn og russisk steppestemning frem til Walton, Ravel og norsk ef. eromantikk, var en svipptur innom det ultramoderne, og endte i tre negro spirituals ekstra. Puh! Men det ble en ublandet fornøyelse hele veien, virkelige perler kjedet seg sammen og ble båret til sann pyrd for den så fattige norske kor-kultur.

Korets — og dirigentens — spennvidde ble demonstrert gjennom stilistiske prestasjoner på høyest ulike hovedplan. Først en glimrende lett, rytmisk rappotet madrigalsang. Så til en motsatt ytterlighet: en storartet tolkning av finnen Bengt Johanssons «The Tomb at Akr Caar» med alle tenkelige moderne vanskeligheter hopet sammen, hvislelyder, svevende toner og talesang, føyet inn i musikk av dyp ekspressiv natur, med farlige intervaller og skjulte rytmespenninger.

Et suggererende verk, bygget på en eiendommelig poesi av Ezra Pound: en mummies sjel som etter fem tusen år søker tilbake til kroppen.

Men det er også et tredje plan som Solistkoret igår viste seg å beherske bedre enn jeg kan minnes fra noengang tidligere — ganske alminnelig vakker norsk korsang! Lammers, Sparre Olsen og Monrad Johansen var med igår, den siste med en uroppførelse: «På gravbakken» fra Garborgs «Den burtkomne Faderen». Det var en overmåte fin, enkel komposisjon i en fraseringsmessig og klanglig nyansert tolkning av mesterklasse.

Et enormt arbeide av førsteklasse vokalist ligger bak topp-prestasjonene igår. Blir Det Norske Solistkor støttet av myndighetene etter for-tjeneste?

H.J.H.

A.H.J. 15/3 65

Det Norske Solistkor

har en uomstridt posisjon som landets fremste konsertkor, og konsertene har på mer enn én måte måttet bli å betegne som betydelige musikalske hendelser i vårt musikkliv. Knut Nystedt har visst å drive den tekniske skoleingen side om side med utviklingen av medlemmenes musikalske allsidighet og således stadig skjerpet appetitten på det beste i våre dagers korlitteratur. Ved jubileumskonserten søndag i anledning av de 15 år var riktignok hovedvekten lagt på den klassiske — og litt eldre — korlitteratur, men man fikk allikevel atskillige smakemitter på korets usedvanlige evner når det gjelder å hankses med den musikalske nåtid.

Konserten åpnet med gamle Monteverdi, Horatio Vecchi, og Jacques Arcadelt og Clément Janequin, og som tidligere var det også denne gang påtakelig hvordan Knut Nystedt alltid gjorde levende musikk ut av komponister som man mang en gang uten å kjenne dem nærmere kan være fristet til å betegne som utpreget «historiske». Til vitaliteten i foredraget bidro ikke minst det nyanserte foredraget og artistisk understrekning av viktige poenger i rytme og dynamikk. Den samme friskhet og umiddelbarhet preget også fremførelsen av de to sjarmerende Haydnkomposisjonene «Die Beredsamkeit» og «Die Harmonie in der Ehe». Resten av aftenen beveget seg i nokså forskjellige stilistiske retninger. Russen Sjebalins «Vinterveien» gir egentlig ikke inntrykk av å være blitt til i det 20. århundre, men det gjør til gjengjeld William Waltons «Where does the uttered music go?» hvor komponisten gjør kresen bruk av tidens nye tilfang i klang og linjeføring. Både de nettopp omtalte og Ravels «Trois chansons» blev ypperlige prøver på korets tekniske og foredragsmessige smidighet. En i dobbelt forstand temmelig nifs oppgave var den finske komponisten Bengt Johanssons «The Tomb at Akr Caar» hvor autor har gjennomgått en selsom forvandling siden man sist støtte på ham. Og jeg er sterkt tilbøyelig til å tro at det er skjedd til det bedre. Det er en umiskjennelig artistisk nerve over dette verket, og på tross av velkjente midler fra våre dagers korteknikk fornemmer man ekthet og intens trang til meddelelse gjennom det hele. Solisten, Asbjørn Hansli, fortjener særlig å berømmes — og at koret også gjør det er selvsagt. Og så sluttet det på godt norsk med «4 norske folkeviser» av Thorvald Lammers, en uroppførelse av David Monrad Johansen «På gravbakken vart dette songi» med Sparre Olsens «Trono-dansen» som finale. Det er en fin og fastholdt stemning over Monrad Johansens nye koropus som gir avkall på enhver koloritt fra våre dager. Sparre Olsen er også nokså gjennomført Sparre Olsen og atskillig mer høreverdig her enn han pleier være. Og fremdeles er det ingen grunn til ikke å

Jubileumskonsert

Det norske solistkor er 15 år og benyttet i går anledningen til en jubileumskonsert i Aulaen som var fullsatt. Koret under sin dyktige dirigent, organisten Knut Nystedt har all grunn til å jubilere. Det betegner i dag den absolutte topp i norsk korsang. Det består av et utsøkt stemmemateriale hvor altene især er klangfulle og velsyngende, mens tenorene, som vanlig i norske kor, er det svakeste punkt. Men det preger alle er hvor veltrimmet og tekstlig- og sanglig velskolert de er. På den måte er koret også blitt et vart og lydhørt instrument for instruktør og dirigent. Det lystrer perfekt ved en presisjon som er mønstergyldig, og det er i den grad innforstått med lederens intensjoner at man til enhver tid kjenner seg trygg når det gjelder samsang, intensjon og samdrektig uttrykk for dynamiske virkemidler. Koret er pyrd for norsk korsang og bør avgjort kunne hevde seg i stor internasjonal sammenheng.

Programmet — var et utpreget jubileumsprogram. Etter alt å dømme skulle man ha mest mulig med fra alle tider av stort og smått fra flest mulige land. Stundom kunne dette virke som vel mye klatteri, selv om det stort sett var interessant. Men mon det ikke snart er på tide at koret tar på seg en virkelig stor oppgave, hvor det ikke bare som i enkelte av kveldens hovedoppgaver skal demonstrere sine ypperlige tekniske egenskaper. Det kan i lengden bli noe trettende, — musikkalsk sett. Aftenens avgjort store musikalske opplevelse var uroppførelsen av David Monrad Johanssens «På gravbakken vart dette songi» til Garborgs tekst fra «Den burtkomne Faderen». Så fikk man igjen en prøve på hvor enkel stor kunst kan være. Det var en fornem, ekte og skjønn komposisjon som vitnet om evne og vilje til å identifisere seg med tekst og gi den nytt liv i musikk. Koret gav den en usedvanlig følt og velklingende framføring.

Aftenen ble en ny seier for Det norske solistkor og det ble hyllet tilbørlig og gav villig ekstranummer.

Jos. Norborg

Nationen

15.3.65

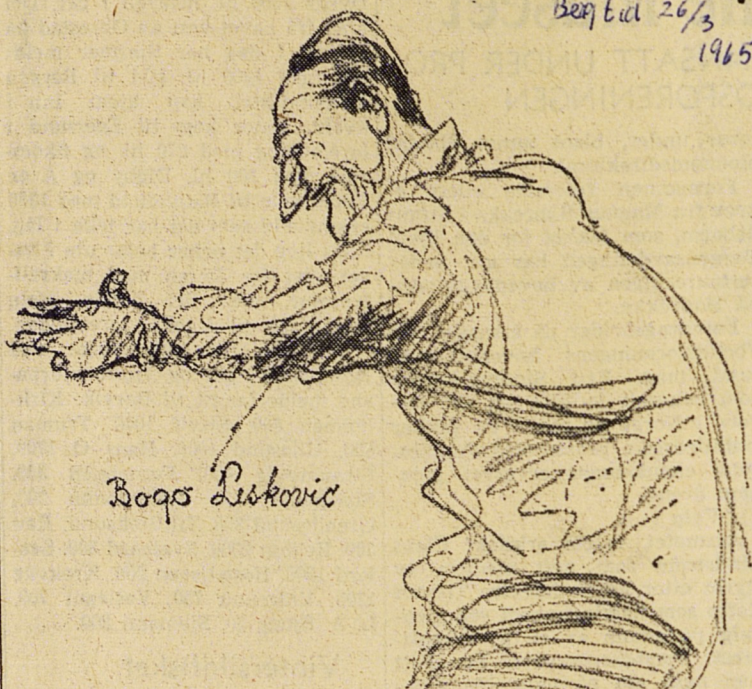
komplimentere koret og Knut Nystedt for enda en excellent aften, en aften Det Norske Solistkor helt ut verdig. Konsertens gode solister bør forøvrig ikke glemmes, Elsa Nilsen, Turid Bergene Jacobsen, samt Britt Furuseth. Stor begeistring, blomsterflor og ekstra.

V.L. 16/3 65

Conrad Baden.

HARMONIEN

Bergtid 26/3
1965

Bogo Leskovic

Et viktig og interessant program var satt opp for den østerriksk-jugoslaviske dirigent, Bogo Leskovics første besøk i Bergen. Han hadde ingen solist ved sin side, og publikum kunne derfor fullt ut konsentrere seg om gjestens personlige og til dels egenartede tolkninger av tre betydelige verk. Programmet hadde markert stigning, Mozarts Symfoni nr. 34 i C-dur, sto til innledning. De Syv Segl av Knut Nystedt fulgte deretter og Claude Debussys La Mer avsluttet konserten.

Bogo Leskovic har naturlig myndighet foran orkestret og hadde etablert et intimt tillitsforhold i samarbeidet. Han markerte sine intensjoner distinkt, helst i store bevegelser, og orkestret fulgte ham villig. Bogo Leskovic avslørte allerede i åpningsverket at han også var en førsteklasses musiker. Tydeligvis ville han dra frem i lyset en levende, frisk og sprudlende Mo-

zart. Han maktet det selv om tolkingen brøt en del med det tilvante og ledet til konflikt med vår egen oppfatning. Bogo Leskovics fengslende utarbeiding av dynamikken skapte til eksempel mange virkningsfulle kontraster, men sammen med relativt hurtige tempi, bidro de også til å gi fremføringen et urolig preg. Kjedelig ble den dog aldri.

Gjestedirigenter bringer gjerne med seg nye verk av hjemlandets store komponister. Forbausende nok presenterte dirigenten denne gangen en norsk nyhet, som tidligere nevnt. De Syv Segl, visjoner for orkester av Knut Nystedt. Komponisten gir i programheftet bakgrunnen for verkets tilblivelse og også en pekepinn om strukturen. Teksten som ligger til grunn for komposisjonen, har Nystedt funnet i Johannes Apenbaring, og den er dramatisk nok. Knut Nystedts logiske form, hans særmerkete sans for klang og farge i akkordforbindelser og instrumentasjon viser det tekniske mesterskap. Et lite tema er kjernen i strukturen, som i forskjellige varianter samler og belyses av de ulike klangkombinasjoner. Det er i seg selv interessant nok. Men større er det at vi gripes av verkets atmosfære og ånd og virkelig må tro på komponistens ærlige bekjennelse.

Dirigent og orkester gav verket en strålende utførelse som fremkalte spontant bifall. Komponisten befant seg i salen og fikk sin del av hyllesten.

Debussys praktfulle La Mer utgjorde siste post på programmet. Inngående kjennskap og dyp kjærlighet til musikken fortalte også denne tolkningen oss, og nok en gang trakk dirigenten orkesteret med seg til en inspirerende og fantasifull framføring.

Kjell Leikvoll.

MUSIKSELSKABET «HARMONIEN»

Torsdag den 25. mars 1965 kl. 19
i Konsertpaleet

SYMPHONI-KONSERT

Dirigent: BOGO LESKOVIC

Wolfgang Amadeus Mozart: Symfoni nr. 34, C-dur, KV 338

1756—1791

Allegro vivace

Andante di molto

Finale. Allegro vivace

Knut Nystedt:

1915

De Syv Segl, visjoner for orkester,
opus 46 (1. g.)

Innledning.

1. segl: Den hvite hest som drar ut fra seir til seir.
2. segl: Den røde hest. Freden tas fra jorden, man dreper hverandre.
3. segl: Den sorte hest. Han som sitter på den holder en vekt i sin hånd.
4. segl: Den gule hest. Sult, pest, død.
5. segl: «Og jeg så under alteret deres sjeler som var myrdet for Guds ords skyld». Bønn, trøst.
6. segl: Jordskjelv, katastrofer i verdensrummet. Vredens dag.
7. segl: Stillhet i himmelen omkring en halv time. De helliges bønner stiger som røkelse opp mot Gud. De 7 basuner forkynner at Kristus har gjenopprettet sitt kongedømme.

— PAUSE —

Claude Debussy:

1862—1918

La Mer (Havet)

Tre symfoniske skisser

På havet fra morgengry til middag

Bølgenes lek

Samtale mellom vinden og havet

Harmonien

Den jugoslaviske dirigenten Bogo Leskovic gjestet i går for første gang med Harmoniens orkester, og det ble et meget positivt gjestespill. Det viste seg nemlig snart at Bogo Leskovic er en både vital og virtuos dirigent med megen appell, og med det musikalske i skjønneste orden. Litt for aktiv kanskje? Men i alle fall en dirigent for hvem ikke en eneste note synes uvesentlig.

Programmet var meget velvalgt og interessant. Først en Mozart-symfoni a vdem man ikke hører så ofte: Nr. 34, C-dur, dernest en nyhet for Harmoniens vedkommende: Knut Nystedts visjoner opus 46: De syv segl, og tilslutt Debussy's symfoniske skisser La mer. Havet. Et program hvor både dirigent og orkester hadde utmerket anledning til å boltre seg i et sant klanglig raffinement, og forøvrig lot til å gjøre det. Det var nemlig en meget god konsert som der var stor begeistring for.

Mozart-symfonien er en av de korte, tresatsige, som ikke ruver i omfang og vel heller ikke i musikalsk dybde om man sammenligner den med Mozarts senere symfonier. Men C-dur-symfonien nr. 34 har likevel rikelig med gode elementer i seg til å fengsle når den spilles så le-

vende og elegant som Leskovic og orkestret gjennomførte den i går.

Knut Nystedts De syv segl er et meget avansert orkesterverk som bygger på Johannes' Åpenbarings visjoner om de siste tider på jorden, om åpningen av boken med de syv segl. Det er Albert Schweitzers protestappell mot misbruk av atomkreftene sm inspirerte komponisten til å gi et musikalsk uttrykk i tilslutning til Schweitzers appell.

Det programmatisk susjett er sannelig dramatisk nok, og Nystedts musikalske tanker i denne forbindelse får da og sterkt ekspansive uttrykk. Av de orkesterverk vi kjenner fra Nystedts hånd er dette utvilsomt det mest omfattende og musikalsk det viktigste. Her er friskhet og spennvidde i den musikalske tankegang som i det rent klanglige og instrumentale. En rekke av verkets partier ga fin dekning for det visjonære, både de en kunne kalle «vakker» musikk og de mer dramatiske, det hele er holdt på et fremskredet musikalsk plan, og det var tydelig at Nystedts verk interesserte vårt publikum.

Bogo Leskovic og orkestret gikk sterkt inn for «De syv segl», det stiller betydelige krav til dirigent og musikere, krav som ble meget fint honorert i en fremførelse som innbrakte utøvere som komponist langvarig og begeistret bifall.

Etter å ha sett dirigenten i de to

nevnte verker hadde en ikke det minste vanskelig for å tenke seg at Debussy's koloristisk så impulsivt bevegelige klangbilder måtte ligge hans temperament og virtuose direksjonsteknikk nær. Ganske riktig fikk da «La Mer» en klanglig brilliant beveget tolkning som det var en fryd å bivåne. Spontan og vedvarende bifall gjorde det klart at Bogo Leskovic vil være velkommen til nye gjesteopptredener med vårt orkester.

Thorleif Aamodt.

Dagen 26/3 65

HARMONIEN

Gårsdagens solistløse konsert ble ledet av jugoslaven Bogo Leskovic, som gjestet Bergen for første gang. I ham lærte vi å kjenne en dynamisk orkesterleder, kanskje litt for urolig av og til, men med et suverent overblikk over det stoff han skulle bringe videre. En hadde inntrykk av at hver instrumentgruppe, ja hver eneste musiker, var under spesiell oppsikt slik at her aldri ble gitt noen mulighet til å henfalle til rutinespill, samtidig som det måtte ligge en særlig inspirasjon i hans årvåkenhet. I hvert fall kunne vi glede oss over et friskt, presist og usedvanlig nyanserikt spill fra orkesterets side.

Programmet var satt opp med syn for både stilistisk og geografisk bredde: Mozart, Nystedt og Debussy. Nå viste det seg imidlertid at Nystedts verk hadde ikke så lite av et impresjonistisk preg, og dermed ble menyen noe ensidig. Så meget av klang-lek på en gang kan det være vanskelig å fordøye.

Men først altså Mozarts symfoni nr. 34 i C-dur. Selv om den har bare tre sats, er den symfoniske bredde i verket åpenbar. Gjengivelsen i går la også an på å poengtere dette, slik at det ble

en ganske markert tyngde i spillet. Selv finale-satsen, som er verkets letteste og luftigste fikk en påfallende pondus. Denne satsen var vel også den som i sin helhet sto sikrest i bildet.

Knut Nystedts »De Syv Segl, visjoner for orkester« fikk sin debut i Bergen i går. Verket er skrevet i en slags fri tolv-tone-stil, men det mest markante ved komposisjonen er allikevel ikke det tematisk-melodiske, men det klanglige. Komponisten opererer med raffinerte instrumentale midler, og her er et veil av lekke og skiftende nyanser. De syv delene av verket er bundet sammen, og dette non-stop-opplegget krever en viss utholdenhet hos tilhøreren. Bogo Leskovic bar det imidlertid frem med et levende engasjement som gjorde at interessen ble holdt fangen hele tiden. Her var sikkert spill under sikker ledelse, og man kan trygt slå fast at verket var en triumf både for orkester, dirigent og komponist. Nystedt var selv til stede og fikk sin fortjente del av applausen.

Overgangen til Debussy ble i grunnen ikke så stor som vi hadde ventet. Riktignok bruker franskmannen bløtere konturer i sin musikk, men også her ligger hovedvekten på det klanglige. Dessuten syntes dirigenten å ha en viss tendens til å ville gjøre fargene mer klare og sprakende enn duse og avlempede. Det var stort sett et solskimrende hav han viste oss gjennom sin tolkning av »La Mer«. Han imponerte stort med sin suverene beherskelse av stoffet; han var fullstendig fri til virkelig å spille på orkesteret. Ved å fremheve og markere gruppenes rolle i klangbildet ble også resultatet særdeles rikt og glansfullt.

Vi nøler ikke med å karakteri-

sere Bogo Leskovic's besøk som et av sesongens lyspunkter.

Bergen arb. M. August Bolstad. 26/3

HARMONIEN

Harmoniens orkester ble igår for første gang dirigert av den fremragende dirigenten Bogo Leskovic. Når vi tenker på hva orkestret ytet under hans inspirerende og teknisk overlegne ledelse, må vi regne konserten til de «store». Programmet var fint, men alt i alt ikke det mest fengende.

En av de siste symfonier fra Mozarts Salzburgertid, nr. 34, c-dur, ga kvelden en utpreget festlig åpning. En menuett som man på usikkert grunnlag har puttet inn i det opprinnelige partituret, kom ikke med i fremføringen som derved presenterte to riktig energiske allegro-deler, og en i det vesentlige langsom andantesats hvor enkelte dynamiske brytninger er blant de fremtredende kjennetegn. Symfonien har sine formale særdrag, men det er vel ellers ikke noen særlig påfallende ideer i temaer og utvikling.

Tolkningen var nok blant de beste. Mozart-interpretasjonen Harmonien har gitt. Klangen edel, lett og homogen, artikulasjon og dynamikk nitid i nøye overensstemmelse med notene. — Og hvor dirigenten hadde lest bak notene, følte man at akkurat slik var det naturlig og godt.

Med utbytte og megen interesse fulgte vi så en førstegangs-fremføring: Knut Nystedts De syv segl, visjoner for orkester, opus 46. Musikken er en toneillustrasjon til et avsnitt fra Johannes' Åpenbaring med destruksjonsforestillinger og fortrøstning i religiøs tro.

Musikken som har basis i — vi får vel si — relativt moderne tonesprog og til en viss grad i tolvtoneteknikk, er suggestivt malende og dypt seriøst. Midlene er valgt ut fra klare orkestrale forestillinger og med smak. Instrumentasjonen er velgjørende klar, instrumentenes tonevalører

får gjøre seg gjeldende og ens oppmerksomhet festes ikke minst til de mange lysende, intense klangfarger. At Nystedt har en utpreget sans for orkesterkoloritt, vet vi fra for eksempel «Spennings land». «De syv segl» er et stilistisk mer avansert verk, men i grunnen ikke så vanskelig å følge. Og det er, i motsetning til meget annet nytt innenfor kunstarten, virkelig musikk.

Nystedts verk fikk en fin og følsom utførelse og ble mottatt med sterkt bifall. Vi hadde gleden av å se komponisten blant oss.

Fra himmelen dalte vi så ned på sjøen, hvor bølgene lekte og og pratet med vinden.

Det er vel ingen komponist som har hatt større sans for det våte element enn Claude Debussy. «La Mer» har både de fine små krusninger og de store bølger som brytes mot klippen. Her er flimrende koloritt, et spill av innbyrdes kontrasterende motiver og — i den siste av de tre skisser — mektig klangutfoldelse. De impresjoner som ligger til grunn for musikken er nok blitt grundig bearbeidet av fantasien.

Når det gjelder fremføringen, tør vi her uttrykke oss på lignende måte som hvo. det var tale om Mozart-spillet. Dette må ha vært en av de vakreste og mest stiltro Debussy-gjengivelser vi har hørt her i byen. Selv om vi ikke var i stand til å kontrollere at bølgenes tempo skiftet akkurat slik det står skrevet i partituret, så hadde man på fornemmelsen at det hersket konformitet mellom utførelsen og det komponisten har forestilt seg. Den klanglig fyldige musikken utfoldet seg plastisk og nyanserikt. Man fikk de fineste pianissimo-virkninger og man fikk den brusende sonoritet i en like kresent kontrollert fremstilling. Stor begeistring.

T. F.

Festspillene

1965

Dagen 25 1965

1
f
o
s
t
e
l
l
e
n
e

MATINÉ III

Hindar-kvartetten, Oslo / *The Hindar Quartet*

LEIF JØRGENSEN, violin I

TROND ØYEN, violino II

JOHS. HINDAR, viola

LEVI HINDAR, violoncello

KNUT NYSTEDT: Strykekvartett nr. 3, opus 40

1915—

1. Allegro moderato
2. Vivace
3. Adagio
4. Allegro ritmico

String Quartet No. 3

JOHAN SVENDSEN: Strykekvartett, a-moll, opus 1

1840—1911

1. Allegro
2. Andantino
3. Allegro scherzando
4. Finale — Allegro assai con fuoco

String Quartet in A Minor

KNUT NYSTEDT har som komponist sitt utgangspunkt i hva man har kalt en «norsk nyklassisisme». I sine første komposisjoner sognet han til norskhet, kirketonearter, folkeviser og romantikk, men hadde selv sin fine melodiske åre og en klangsans av de sjeldne. Allerede i 1946 slo han imidlertid om og gikk inn for en ny linje. Han beveget seg mot en friere tonalitet, en uortodoks rytmisering og kaster overbord både det ene og det annet av de nasjonale trekk, fremfor alt det som tydeligvis forekommer ham konvensjonelt. Hva han har nådd viser f. eks. hans *strykekvartett nr. 3*. Der finner han seg helt til rette med den noble og krevende form, og musiserer intimt og fordringsløst. Kvartetten er komponert i 1956, og ble uroppført i Oslo i 1958. / JOHAN SVENDSEN var en samtidig av Grieg i norsk musikk. De to komponister utfyller hverandre; hva Grieg gir i de mer intime former, gir Svendsen i de symfoniske. De fleste av Johan Svendsens verker har de tyske klassikeres og romantikeres mesterverker som mønster. Han var ingen revolusjonær natur, og ingen egentlig fornyer. Han ga sin avbalanserte og myndige personlighet uttrykk i teknisk og kunstnerisk mønstergyldige komposisjoner. De er spirituelle og strutter av livsmot, sunnhet og kraft. Hver enkelhet er innpasset i helheten med den mest absolutte følelse for det arkitektoniske, og han er en genial instrumentator. — Svendsens *strykekvartett i a-moll* ble skrevet i 1864.

Bergens arbeiderblad
28/4 65

Hindarkvartetten i Håkonshallen

Oslo, April 20. 1965

Dr. Albert Schweitzer

Lambarène

Gabon, West-Africa

Dear dr. Albert Schweitzer:

This is to inform you that I have dedicated one of my works
for orchestra to your honor: The Seven Seals, visions for orchestra,
opus 46 (Durata 27 min.)

I was inspired to write this work after your declaration against
the destructive atomic powers some years ago. My musical thoughts
are released in connection with the reading of the dramatic
descriptions in the Revelation of St. John chapter V: 1, VI: 1 -17,
VIII: 1 - 6, and XI: 15 - 17.

The work had its world premiere in U.S.A. in 1960 by Hartford
Symphony Orchestra under Fritz Mahler. It is later performed in

BY AIR MAIL
PAR AVION

Herrn Knut Nystedt,

Nordstrandshøgda

Kesler,
Oslo,

Norwège.

here in
st month.
sats av
ekvartett,
usikalske
e under
Magnar M
ersnes.

the meeting
choir,

Fests

1965

Dagen 25 1965

MATINÉ III

Hindar-kvartetten, Oslo / *The Hindar*

LEIF JOR

TROND

JOH

LEVI HIN

KNUT NYSTEDT: Strykekvartett nr. 3, o

1915—

1. Allegro moderato
2. Vivace
3. Adagio
4. Allegro ritmico

String Quartet No. 3

JOHAN SVENDSEN: Strykekvartett, a-m

1840—1911

1. Allegro
2. Andantino
3. Allegro scherzo
4. Finale — Alle

String Quartet in

Bergens arbeiderblad
28/5 65

Hindarkvartetten i Håkonshallen

På Festspillenes tredje matiné Håkonshallen fikk vi i går høre Hindarkvartetten. Kvartetten består av Leif Jørgensen, Trond Øyen, Johs. Hindar og Levi Hindar. Den har etterhvert blitt et kjent og kjærtegnet begrep innen norsk musikk, og står vel i dag som ledende og mest samspilte ensemble i denne genren. Kvartettens kunstneriske nivå er meget høyt, det er tidligere mange ganger blitt stadfestet og ble det på nytt i går. Og med de kår kammermusikken har her hos oss, er det nesten utrolig at kvartetten er holdt sammen og kan ta seg i til å levere prestasjoner av høy klasse.

Knut Nystedt har etterhvert arbeidet seg en sikker posisjon i norsk musikk og er i dag regnet blant de fremste av våre apende tonekunstnere. Og han er, heldigvis, holdt seg innenfor det som er i tradisjonell betydning, og ordet forstår med tonekunst. I går fikk vi høre hans tredje strykekvartett op. 40. Den viser tydelig at komponisten legger de klassiske formidealer til grunn i sine arbeider. Komposisjonen var elskrevet i en forholdsvis moderat nokså lineært preget stil, og å meget godt til rette for ensemblet. Siste sats ledet tanken mot Bartøks strykekvartetter, men er ikke så kvass i uttrykksmidlene. Hindarkvartetten ga verket en

flott utforming, distinkt i det rytmiske og med en levende melodisk linjeføring. Særlig morsom var utførelsen av andre og siste sats, som klang helt utmerket. Komponisten var til stede i salen og takket hjertelig både for den solide framføringen og for applausen.

Johan Svendsens strykekvartett er angitt å være komponistens første opus. Svendsen skrev verket bare 24 år gammel. Når en hører dette verket, slår det en hvilken fabelaktige kompositoriske anlegg han må ha vært i besittelse av. Det er vel bare sjelden at komponister har levert et så fullverdig og modent opus 1. Svendsen arbeidet etter klassiske og romantiske idealer og han behersket tidlig sonateformen. Det viser a-moll kvartetten tydelig nok. Men alt i dette første verket er tonespråket umiskjennelig norsk.

Også dette verket ble gjengitt med en strålende effekt. Særlig siste sats ble brilliant og flott spilt med et tempo som kledte satsen utmerket. Andre sats ble også svært fint utført med mange nydelige soloprestasjoner.

Publikum satte tydelig stor pris på ensemblet, og Hindarkvartetten kvitterte på sin side med ekstranummer, Allegro Scherzando fra Griegs ufullendte strykekvartett i F-dur.

NJAL STEINSLAND.

tanke og en ærlig vilje til virkeliggjøre å skape noe som preger hans komposisjonskunst. Sjøl om han gjerne bruker moderne uttrykksmidler virket hans komposisjoner helt gjennom ekte. Strykekvartetten gir således eksempler på noe av det ypperste i hans kunst. Verket som har 4 satser, er rikt på kontraster og røber en overlegen beherskelse av denne krevende komposisjonsform. — Spesielt gjorde adagiosatsen et dypt inntrykk. Metodisk og klanglig eier denne satsen de mest utsøkte virkninger.

Hindarkvartetten, som består av Leif Jørgensen 1. violin, Trond Øyen 2. violin, Johs. Hindar bratsj og Levi Hindar cello, synes å ha satt seg grundig inn i verket, og ga det en gjennomført tolking både teknisk og musikkalsk. Publikum tok meget vel mot verket og komponisten som var til stede fikk sin velfortjente hyllest.

Johan Svendsens Strykekvartett, a-moll opus 1, er et karakteristisk eksempel på hans musikk. Hans nære kontakt med norsk folkemusikk preger også dette verket. Her er vekslende stemninger som på en levende måte får sin utforming. Stoffet er veldisponert og detaljene føyer seg til helheten på en naturlig måte. Også her viste Hindarkvartetten spill av beste merke. Presisjonen var ypperlig og ballansen instrumentene imellom var den aller beste. Teknisk setter verket meget store krav til utøverne, men de dyktige musikerne løste problemene med overlegen sikkerhet.

Publikums spontane applaus

ble belønnet med 2. sats av Griegs ufullendte Strykekvartett, og også her var det musikalske såvel som det tekniske under full kontroll.

Magnar Mangersnes.

Matiné III

Gårsdagens matiné i Håkonshallen hadde to norske verker på programmet. Knut Nystedt var representert med Strykekvartett nr. 3, opus 40, mens det andre verket var Johan Svendsens Strykekvartett, a-moll opus 1. Det var to meget velvalgte komposisjoner som på en verdig måte representerer to forskjellige epoker i vår musikkhistorie.

Knut Nystedt er en komponist i stadig utvikling og vekst. Han er våken for nye impulser og ideer, men en har likevel inntrykk av at ikke alt nytt blir godtatt uten videre. Det er en nøktern

Norsk kammermusikk

I Håkonshallen opptrådte i går Hindar-kvartetten med to norske strykekvartetter, Knut Nystedts tredje og Johan Svendsens i a-moll, opus 1.

Om Knut Nystedts kvartett, som er skrevet i 1956, tør jeg for det første uten forbehold si at den er ekte kammermusikalsk, levende og godt variert i sitt anlegg, dessuten stilistisk homogen. Her er formsikker flukt i de tre allegro-satser og den langsomme tredje med den fugemessige åpning virker blant annet ved sitt noble alvor. Man får i det hele skjønnhetsinntrykk både gjennom (hyppig synkopepreget) melodisk stoff, klangvirkninger og figur-kontraster. Finalen er kanskje ikke fullt på høyde med de andre delene, men den gir da det hele en forfriskende utgang.

Den nasjonale linje Nystedt til å begynne med var inne på, er her helt forlatt. Men den stil han uttrykker seg i har tydeligvis ikke vært noe terra incognita for ham. Om den ikke har et dypere originalt ansikt, så er den personlig tilegnet og mestret. Med den brede satstekniske basis Knut Nystedt har, synes han lykkelig gardert mot det musikalsk absurde.

Fremføringen virket adekvat. Gjennom det følsomme spill ble mange detaljer i komposisjonen av særdeles fin virkning, og verket fikk i sin helhet liv og ånde. Komponisten som var tilstede, lot til å være vel fornødd, og han mottok sammen med eksekutørene — Leif Jørgensen, Trond Øyen, Johs. og Levi Hindar — tilhørernes bifall.

Sin Strykekvartett i a-moll skrev Svendsen under studietiden i Leipzig, men den virker like lite som symfonien i d-dur og oktetten som et elevarbeid. Den klassisk pregede skole han gjennomgikk later ikke til å ha hatt annet enn gagnlig innflytelse på ham. Hans personlighet kommer i denne kvartetten frem like markert som i de to andre verkene fra studietiden. Det er den vitale, livsglade Svendsen med det robust-musikalske og det varmt lyriske vesen vi møter også her. Og han taler også det kammermusikalske sprog flytende.

Også dette verket hadde Hindar-kvartetten et godt grep på. Oppfatningen var enhetlig og samspillet fast sammentømret. Nå og da kunne man ønske at primarius' melodier hadde fått et

noe lettere underlag og litt større klanglig varme kunne vel også ha kledt komposisjonen. Men at denne ble forståelsesfullt og dyktig gjengitt, det var vi aldri i tvil om.

Som ekstra-nummer spilte Hindar-kvartetten den friske og karakteristiske, litt potpourri-aktige annen og siste sats fra Griegs ufullendte Strykekvartett i f-dur.

Morgenavisen 28/5 65 T.F.

Matiné III i Håkonshallen

Vi har i tidligere anmeldelser berørt kammermusikkens armodslige kår her til lands. Trass i forholdene har vi likevel fått noen ensembler, vesentlig i hovedstaden, som har ydet fin kunst. Et slikt ensemble er Hindarkvartetten som har beholdt en viss kvalitativ stabilitet gjennom flere år. I dag består kvartetten av Leif Jørgensen og Trond Øyen (fioliner) Johs. Hindar (bratsj) og Levi Hindar (cello).

To norske verk, Strykekvartett nr. 3 av Knut Nystedt og Strykekvartett nr. 1 i a-moll av Johan Svendsen, utgjorde programmet og sto usedvanlig godt sammen — ypperlige representanter for to ulike stilperioder. (For undertegnede var Nystedts komposisjon ukjent), men takket være Festspillenes nyetablerte kontakt med Komponistforeningen fikk vi studere musikk og partitur på forhånd.

Knut Nystedts tonespråk er margfullt og kjennes ikke bundet til fast tonalitet. Musikken taler ofte til oss med kraft og viljestyrke, men den rommer også ny-

anser av mykere virkninger. Samlet spenner verket over et vidt felt av stemninger. Vi registrerte med glede også i dette verket komponistens utsøkte melodiske teft og sansen for karakteristiske ryttemønstre. Sitt overbevisende tekniske mesterskap demonstrerer Nystedt imidlertid best i selve formverket. De musikalske tankene samler han i alle satsene om en fast struktur, men de utvikles innenfor rammen av denne med flukt og fantasi. Han gjør det morsomt og engasjerende og faller ikke for fristelsen til å «snakke» for mye.

Sterk konsentrasjon preger utviklingen av motivene fra de to temaene i førstesatsen. Annen sats — Vivace, hadde også sterk indre sammenheng, men større dynamiske kontraster. Den vakre Adagioen fengslet dog mest. Det kantilene tema, innført i bratsjen og senere imitert i de andre stemmene, hadde komponisten gitt en fascinerende klangbakgrunn — en virkningsfull overgang til sistesatsens rytmiske jag.

Hindarkvartetten medlemmer arbeidet i dette verket utmerket sammen. Spillet fløt presist, mykt

og elastisk med god klangfylde. Det var rikt på gjennomarbeidede detaljer, men hadde også den spontane friskheten som fortalte om spilleglede. Det kledte spesielt dette verket. Vi vil tro at komponisten som befant seg i Hallen, også var fornøyd med tolkingen.

Sjelden fremført er også Svendsens strykekvartett. Underlig å tenke på at komposisjonen er et elevarbeid fra Leipzigertiden. Det er den modne komponist vi møter i formverket, men kunstnerens melodiske åre har ennå ikke slått ut i full blomst. Temaene inneholder imidlertid ungdommens glød og vitalitet, men har og konvensjonelle vendinger.

Hindarkvartetten ga også dette verket en stilsikker tolking, rikt på dynamiske sjatteringer. Som høydepunkter i framføringen sto for oss de to mellomstatsene — Andantino og Allegro scherzando.

Ekstra fikk vi til slutt 2. sats fra Griegs ufullendte strykekvartett.

Kjell Leikvoll.

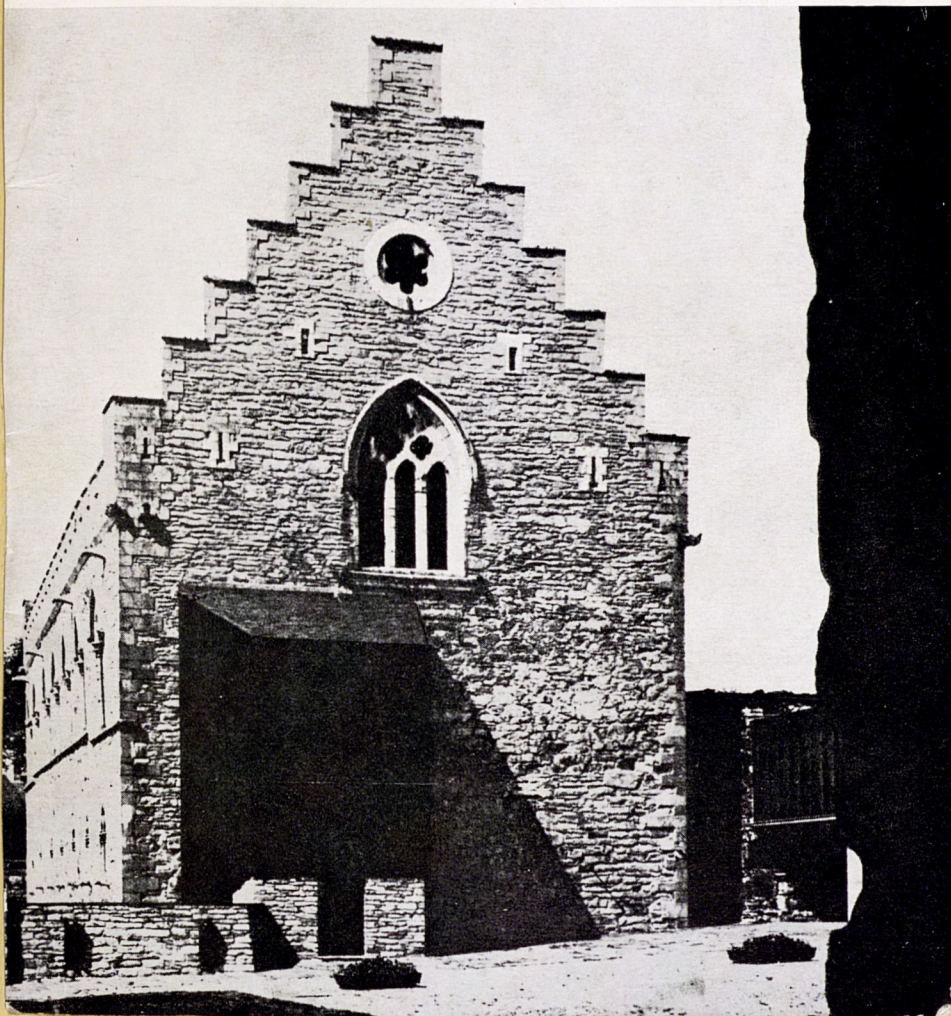
ISOLA
TAKPAPP

NORDISK K.F.U.M. SANGER STEVNE I BERGEN 1965

Knut Nystedt.

Uroppførelse
«Syng for Herren en
ny sang»

29. mai 1965

Knut Nystedt

er en av de fremste menn innen norsk musikkliv i dag. Fremrakende organist, kordirigent og en meget produktiv, fremgangsrik komponist.

Nystedt er født i Oslo 1915 og har fått sin grunnleggende utdannelse der; senere studerte han i USA.

Meget tidlig gjorde han seg gjeldende ved sine sikre musikalske egenskaper både som utøvende kunstner og som komponist. Hans komposisjoner omfatter de fleste former innen instrumental- og vokalmusikken: Klaver- og orgelverker, kammermusikk, orkesterverker, korverker – hvorav en rekke i større format.

Foruten sin vel funderte posisjon i norsk musikkliv har Nystedt hatt bemerkelsesverdig stor suksess, bl. a. i USA. University of Southern California arrangerte således for etpar år siden en hel Nystedt-uke. Hans motett «Rop ut med fryd», (jfr. programmet i Domkirken), har vært en bestseller i Amerika.

Som kordirigent har Knut Nystedt med det av ham grunnlagte elite-ensemble *Det norske solistkor*, feiret triumfer over store deler av Europa og Amerika. Innen KFUM har Nystedt gjort en aktiv innsats, idet han i en rekke år var dirigent for KFUM-orkestret «Arioso», Oslo.

VI. Nordiske KFUM-sangerstevne er ham særlig takknemlig for den storslåtte og markante motetten «Syng for Herren en ny sang» – et verk som er komponert for nærværende anledning, og tilegnet stevnet. Motetten får sin uroppførelse ved konserten i Domkirken.